

РЕШЕНИЕ

№ 862

гр. София, 08.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 08.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **4052** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД срещу заповед № 351/28.03.2023 г., издадена от председателя на Комисия за защита на потребителите, с която е забранено на дружеството да използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1 от Закона за защита на потребителите (съдържа невярна информация) по отношение на представена в сайта <https://www.smilecredit.bg> информация: „Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“.

С жалбата се твърди, че оспорената заповед е немотивирана, издадена при липсата на материалноправните предпоставки за прилагане на разпоредбата на чл. 68д, ал. 1, пр. 1 ЗЗП, както и при допуснати съществени процесуални нарушения. Поддържа се, че посочената публикация на уеб сайта на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД отговаря изцяло на обективната истина, тъй като дружеството е интегрирало софтуер, който по определени критерии прави автоматичен анализ /скоринг/ на всеки кандидат за кредит и на базата на тази автоматична преценка кандидатстващите могат да бъдат одобрени за кредит или да им бъде отказан такъв дори извън работното време на дружеството. Отделно от това, отпускането и усвояването на кредита може да се реализира и в неработни дни чрез система за незабавни плащания. Жалбоподателят счита, че цялостното представяне на уеб сайта на дружеството - www.smilecredit.bg, не дава основание да се направи извод, че средният, сравнително наблюдателен и предпазлив потребител би могъл да бъде въведен в заблуждение, че може по всяко време да получи кредит, дори и извън работното време на финансовата институция. По

изложените в жалбата съображения се претендира отмяна на издадената заповед, както и присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – председателят на Комисията за защита на потребителите, с представеното писмено становище и в откритото съдебно заседание, чрез процесуалния си представител юрк. М., оспорва жалбата като неоснователна и прави искане за отхвърлянето ѝ. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

С. градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Жалбоподателят „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД е търговец по смисъла на § 13, т.2 от ДР на Закона за защита на потребителите (ЗЗП).

Не се спори, а и се установява от представените с административната преписка писмени доказателства, че във връзка с контролните правомощия на КЗП е извършена проверка на интернет страниците на кредитни институции, в това число и на интернет страницата <https://www.smilecredit.bg/>, използвана от дружеството „Ай Ти Еф Груп“ АД за предоставяне на небанкови финансови услуги от разстояние.

За резултатите от проверката е съставен констативен протокол № 0001458/21.02.2023 г., видно от съдържанието на който в хода на проверката е установено, че дружеството предоставя потребителски кредити от разстояние на физически лица. Проверяващите са констатирали, че на интернет сайта е налична следната информация: „Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“. В констативния протокол е отразено, че съгласно Общите условия получаването на парите от клиентите е обвързано с работното време на банките и касите на „И. П.“, което означава, че не винаги парите могат да бъдат получени „на момента“. Така формулирано, изречението би могло да въведе в заблуждение потребителя, че ако в неработни дни или в извънработно време има нужда от пари, то той ще ги получи, сключвайки договор за кредит конкретно с този кредитор. Разглеждането на документите и предоставяне на становище на кандидатстващия за кредит също е обвързано от работното време на финансиращата институция.

Видно от представеното извлечение от протокол № 8 от заседание на КЗП на 23.02.2023 г., КЗП е приела решение по т.27.1, че „Ай Ти Еф Груп“ АД използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1 (съдържа невярна информация) от Закона за защита на потребителите по отношение на представената в сайта информация.

Въз основа на констатациите, обективирани в констативния протокол, и така взетото решение е издадена и обжалваната в настоящото производство заповед № 351 от 28.03.2023г. на председателя на КЗП, с която на „Ай Ти Еф Груп“ АД е забранено да използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1 ЗЗП (съдържа невярна информация) по отношение на представената в сайта <https://www.smilecredit.bg> информация: „Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“.

Заповедта е издадена на основание чл. 68л, ал. 1 във вр. с чл.68в във вр. с чл. 68г, ал. 4 и чл. 68д, ал. 1, предл. 1 ЗЗП. В мотивната част на заповедта е посочено, че в интернет сайта <https://www.smilecredit.bg> е налична следната информация: „Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“. Съгласно Общите условия получаването на парите от клиентите е обвързано с работното време на банките и касите на „И. П.“, което

означава, че не винаги парите могат да бъдат получени „ на момента“. Така формулирано, изречението би могло да въведе в заблуждение потребителя, че ако в неработни дни или в извънработно време има нужда от пари, то той ще ги получи, сключвайки договор за кредит конкретно с този кредитор. Разглеждането на документите и предоставяне на становище на кандидатстващия за кредит също е обвързано от работното време на финансиращата институция. Прието е, че така формулирано, твърдението би могло да въведе в заблуждение потребителя и да доведе до вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази търговска практика.

Заповедта е връчена на жалбоподателя на 06.04.2023 г., а жалбата е подадена на 10.04.2023 г.

По делото са събрани и гласни доказателства чрез разпит на свидетеля С. Г. Г., който поддържа, че кандидатстването за кредит се осъществява онлайн, като дружеството е интегрирало софтуер за оценка на кредитоспособността на лицата, така наречената скоринг система, която не разчита на оператори, а е напълно автоматична. Според свидетелските показания от момента на подаване на заявка за кандидатстване за кредит до отговор от страна на тази скоринг система е необходимо различно технологично време, тъй като се събира информация от различни източници и не винаги се получава с константно време. Свидетелят установява, че след одобряване на молбата за кредит и след потвърждаване от страна на кандидатстващия за кредит нареждането на сумата става от секунди до няколко минути, тъй като освен автоматизация за молбите на клиента е налице и автоматизация за плащането, като поддържа, че скоринг системата функционира и в извънработно време.

При така установеното от фактическа страна и след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 АПК, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения 14-дневен срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, като съображенията за това са следните:

Оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган – председателя на Комисията за защита на потребителите, като компетентността му произтича от разпоредбата на чл. 68л, ал. 1 ЗЗП, която предвижда, че когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането ѝ.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че заповедта е немотивирана. Мотивите на административния акт представляват единство от фактически и правни основания за издаването му и тяхното наличие позволява на адресата на акта да разбере волята на административния орган и да защити адекватно правата и интересите си. Те имат съществено значение и при осъществяване на съдебния контрол за законосъобразност, тъй като липсата им възпрепятства този контрол и представлява самостоятелно основание за отмяна на издадения акт като нарушение на неговата форма.

В случая актът е издаден в предписаната от закона форма, доколкото разпоредбите на ЗЗП не предвиждат различни изисквания от установените в чл. 59 АПК. Издаден е в писмена форма, посочени са както фактическите, така и правните основания за

издаването му, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на жалбоподателя да организира адекватно защитата си.

Съдът приема, че не са налице допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и да мотивират отмяната на акта само на това основание.

Установява се от приетите по делото писмени доказателства, че административното производство е образувано в съответствие с чл. 68л, ал. 4, пр. 1 ЗЗП – служебно, като за изясняване на фактите длъжностни лица на Комисията са извършили проверка и са съставили констативен протокол, в който са отразени резултатите от проверката, обсъдени от КЗП, която е приела единодушно решение по т.27.1 от протокол № 8 от 23.02.2023 г., че жалбоподателят използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1 ЗЗП - когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща, по отношение на наличната в сайта информация: „Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“.

Въз основа на това решение е издадена и оспорената заповед, с която на „Ай Ти Еф Груп“ АД е наложена забрана да използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1 ЗЗП по отношение на представената в сайта <https://www.smilecredit.bg> информация: „Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“. В хода на административното производство са изяснени релевантните за случая факти и са събрани относимите доказателства. Предвид гореизложеното съдът приема, че оспореният акт е постановен в съответствие с процесуалните правила за това, като органът не е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствените правила, водещи до отмяна на заповедта на процесуално основание, поради което следва да се извърши проверка за съответствието на акта с материалния закон – чл. 146, т. 4 АПК.

Съдът приема, че правилно е приложен и материалният закон – чл.68в във вр. с чл.68г, ал.4 и чл.68д, ал.1 ЗЗП.

Съгласно § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП "търговска практика" е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. С оглед защита на потребителите от нелоялни търговски практики и от техните вредни последици, разпоредбата на чл. 63в ЗЗП забранява императивно използването на такава. Съобразно чл. 68г, ал. 4 ЗЗП нелоялни са и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл. 68д – 68к ЗЗП.

Съгласно разпоредбата на чл. 68д, ал. 1 търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. В съответствие с § 13, т. 31 от ДР на ЗЗП търговско решение е всяко решение, взето от потребител за това дали да закупи стока или услуга, за начините и условията за нейното закупуване, дали да извърши цялостно или частично плащане, дали да задържи стоката, или да се разпореди с нея, да упражни правата си, предвидени в договора по отношение на

стоката или услугата, независимо от това, дали потребителят решава да предприеме действие или не.

Дали дадено пазарно поведение на търговец осъществява състава на заблуждаваща търговска практика, като проявна форма на забранена нелоялна търговска практика, следва да се преценява конкретно при съвкупна и обективна оценка на всички доказателства.

Фактическият състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика по чл. 68д, ал. 1, пр. 1 ЗЗП изисква да се установи кумулативното наличие на следните предпоставки: осъществяването на търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги; тази търговска практика да съдържа заблуждаваща, невярна информация и следователно подвеждаща; да има за резултат или да е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на търговската практика. В този смисъл, например, решение № 12167 от 7.12.2023 г. на ВАС по адм. д. № 3102/2023 г., VII отд.

От събраните по делото доказателства се установява наличието на първия елемент от фактическия състав на търговската практика по смисъла на чл.68д, ал.1, пр.1 ЗЗП. При извършената проверка на съдържанието на интернет сайта <https://www.smilecredit.bg/>, използван от жалбоподателя за предоставяне на потребителски кредити от разстояние на физически лица, резултатите от която са обективирани в констативния протокол от 21.02.2023 г., е установено отправено предложение до неопределен кръг потребители за сключване на договор за потребителски кредит, както и рекламно съобщение, че се предлага бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути.

Съдът приема, че съдържанието на така отправеното търговско съобщение, имащо за предмет качествени характеристики на предоставяната услуга, като изрично се изтъква нейното преимущество, по-конкретно бързина и оперативност не само при кандидатстване, а и при финализиране на целия процес по усвояване на заемната сума, е от естество да мотивира средния потребител да вземе търговско решение, с оглед именно предлаганите от кредитора изключителни условия – евентуалното одобрение и фактическото получаване на отпуснатия кредит в рамките на 10 минути по всяко време. В тази връзка следва да се отчете и обстоятелството, че потребителите имат възможност да изберат този пред други кредитори именно поради обявеното преимущество, свързано с изтъкнатите бързина и оперативност по усвояване на кредита, независимо от работното време на кредитните институции и оперативното време, необходимо за вътрешнобанкови и междубанкови преводи. Жалбоподателят навежда твърдения за верността на публикуваната информация поради интегрирана автоматизирана система за одобрение на кандидатите за кредит, но, както и в жалбата се сочи, одобрението може да се осъществи при определени условия, а не и във всеки случай. Изложеното обосновава извод, че посочената подвеждаща информация е в състояние да заблуди потребителите, когато съпоставят различните пазарни предложения и правят своя икономически обоснован избор дали да сключат договора, с оглед изтъкнатите преимущества на предлаганата услуга. При тези съображения съдът приема, че е налице и втората предпоставка от фактическия състав на заблуждаващата нелоялна търговска практика по см. на чл.68д, ал.1, пр.1 ЗЗП.

При така установеното може да се направи обоснован извод, че потребителите биха могли да бъдат мотивирани към икономическо поведение, което не биха имали при други обстоятелства. Съставът на заблуждаващата нелоялна търговска практика не включва в себе си задължително осъществено заблуждение у средния потребител, а е

достатъчно да съществува възможност такова заблуждение да бъде създадено, което обстоятелство в случая безспорно е налице. Така решение № 1043 от 04.02.2022 г. по адм. д. № 6798/2021 г. по описа на ВАС, VII отд.

Следователно, законосъобразно с оспорената заповед е определена като заблуждаваща нелоялна търговска практика представена в сайта <https://www.smilecredit.bg> информация: „ Бърз онлайн кредит с усвояване до 10 минути“.

Настоящият съдебен състав приема, че административният акт е съответен и на целта на закона, формулирана в чл.68б ЗЗП – осигуряване защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги. С наложената принудителна административна мярка се постига заложената цел да бъде прекратена констатираната нелоялна търговска практика, както и да бъде осуетено бъдещото ѝ ползване.

Предвид гореизложеното съдът намира, че оспорената заповед се явява правилен и законосъобразен административен акт, поради което подадената срещу него жалба като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК право на разноски възниква в полза на ответника, поради което следва да му бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., определен от съда съгласно чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, 72 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД срещу заповед № 351/28.03.2023г., издадена от председателя на Комисия за защита на потребителите.

ОСЪЖДА „ АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: